

U ovom broju:

* **Hronika**

- Hronika povratka

* **Poginuli i nestali**

- Informacije
- Ekshumacije
- Identifikacije

* **Pomeni - in memoriam**

- Zapadna Slavonija
1995.-2010.

* **Sudski postupci**

- Protiv Srba u RH
- Protiv Hrvata u RH
- Ex Jugoslavija
- Interpolove potjernice
- Pred Haškim tribunalom

KOLIKO JE PROCESUIRANIH ZA RATNE ZLOČINE U HRVATSKOJ?

Broj posjeta Veritasovom sajtu u maju ove godine premašio je brojku od 250 hiljada, što je nekoliko puta više od prosjeka u zadnjih 12 mjeseci. Razlog tome je, najvjerojatnije, zbog teme „procesuirani za ratne zločine u RH“, koja je dominirala ovoga mjeseca u srpskim medijima, a imala je i značajno mjesto i u medijima regiona.

Sve je počelo početkom maja izjavom Bruna Vekarića, zamjenika tužioca i portparola Tužilaštva za ratne zločine Srbije, da je to Tužilaštvo dobilo spiskove osoba optuženih ili osuđenih u odsustvu za ratne zločine u Hrvatskoj i da se sa oko 2.000 lica broj procesuiranih smanjio na manje od 900 lica, dodajući da su te liste službena tajna te da zainteresovani građani koji sumnjaju da bi njihovo ime moglo da se nađe na spisku to mogu provjeriti isključivo lično u Hrvatskoj ambasadi.

Pošto se na VERITAS-ovom sajtu nalazi spisak Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (DORH) procesuiranih lica pred hrvatskim pravosuđem još od 2004. godine, na kojem je bilo 1.993 lica (pod istragom 830, pod optužbom 586, dok je 577 bilo osuđeno) i spisak, takođe DORH-a, optuženih i osuđenih iz 2009. godine, na kojem se nalazi 1.191 lice (od toga osuđeno 650, od čega 450 u odsustvu) bez faze istrage, a imajući u vidu i Izvještaj DORH-a za 2008. godinu (krivični postupak pokrenut protiv 3.819 lica, od čega je pod istragom 529, obustavljena istraga protiv 1.466 lica, ukupno optuženo 1.826 od čega osuđeno 650, bez presude 669, dok je postupak obustavljen, oslobođeno ili je optužba odbijena protiv 530 lica), bilo je očito da u izjavi gospodina Vekarića nešto ne štima, ni po prostoj računici, a ni po zdravoj logici. Pošto je Vekarić uporno ponavljao gornje podatke, reagovao je njegov pretpostavljeni Vladimir Vukčević, srpski tužilac za ratne zločine, izjavivši da je pred hrvatskim pravosuđem ukupno optuženo 1.800 ljudi (protiv 570 postupak u toku, dok je protiv 700 postupak obustavljen, istraga se vodi protiv više od 400 lica, a protiv 1.400 istraga je obustavljena).

Podaci koje je iznio srpski tužilac za ratne zločine još su više zbunili i novinare i javnost, a ponajviše one koji su najviše zainteresovani za ovu problematiku, a to su svakako Krajišnici. A kada se u javnosti pojavio i hrvatski ambasador Željko Kuprešak sa izjavom „da tajnih optužnica nema i da je sve što je do sada procesuirano i što se procesuirala hrvatska strana već predala srbijanskoj, te da je riječ o nekih 600 osoba u tom registru“, zbunjenost je bila potpuna.

- nastavak na slijedećoj strani -

IZDAVAČ: VERITAS

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Savo Štrbac

SARADNICI: Biljana Trkulja, Korana Štrbac,

Danijel Milanković i Janko Velimirović

ADRESA: Beograd, ul. Dečanska (M. Pijade) 8/4

TEL/FAKS: +381-11-3236-486

E-Mail: office@veritas.org.rs

WEB: www.veritas.org.rs

HRONIKA POVRAATKA

Zbog toga su zainteresovani u velikom broju i svračali na VERITAS-ov sajt, gdje si mogli pronaći spiskove procesuiranih, i sa prvog spiska iz 2004. i sa drugog spiska iz 2009. godine. A upravo broj posjeta VERITAS-ovom sajtu u maju mjesecu ove godine pokazuje koliko je ljudi zainteresovano za ovaj spisak i koliko njih strahuje, s pravom rekao bih, od ovih procesa.

Veritas je tek krajem maja došao u posjed spiska optuženih i osuđenih za ratne zločine u Hrvatskoj sa stanjem na dan 31. marta 2010. godine. Na njemu je ukupno 1.101 lice, od kojih je pod optužbom 563, a osuđenih je 538 lica. U istom dokumentu naveden je broj od 433 lica pod istragom, bez navođenja imena.

Prosta računica pokazuje da je na ovom najnovijem spisku, u odnosu na onaj iz 2009. godine, 22 lica više na strani optuženih, dok je čak 112 lica manje na strani osuđenih. Na prvi pogled nelogična je brojka manje osuđenih. No, ona može biti posljedica obnove postupaka u odsustvu osuđenih po novom Zakonu o krivičnom postupku (stupio na snagu 01.01.2009. godine), po kojem i osuđeni i državni odvjetnik (javni tužilac) mogu podnijeti zahtjev za obnovu postupka. Prema VERITAS-ovim podacima, državni odvjetnici su i podnijeli takve zahtjeve za 90 osuđenika, bez njihova učešća i znanja, dok su tek četvorica osuđenika sami podnijeli zahtjev za obnovu, od čega su za 50-ak osuđenika sudovi dozvolili obnovu i okončali postupke obustavom ili odbijajućom presudom, uglavnom zbog prekvalifikacije krivičnog djela ratnog zločina u oružanu pobunu, koje djelo je pod amnestijom. No, pošto za 60-ak lica skinutih sa popisa osuđenih nemamo pokriće kroz dostupne podatke iz hrvatskog pravosuđa, savjetujemo skinutima sa liste da „nikuda ne žure“ bez dodatnih provjera.

Ako su portparol srpskog tužilaštva za ratne zločine, gospodin Vekarić, i ambasador Hrvatske u Srbiji, gospodin Kuprešak, imali uvid u spisak kojeg su komentarisali, nikako mi nije jasno kojom su računicom došli do manje od 900 procesuiranih. Prosti zbir optuženih bez presude (563), osuđenih (538) i onih pod istragom (433), daje brojku od 1.534 ukupno procesuiranih lica za ratne zločine u RH na dan 31.03.2010. godine.

Da li su spiskovi procesuiranih tajni, kako sugerise Vekarić?

U normalnoj situaciji procesuirani se zaista obavještavaju (bilo da im se šalju pozivi ili sudska pismena) na zakonom propisan način. No, pošto je ovoliki broj procesuiranih, uglavnom u odsustvu, posljedica rata (koji je sam po sebi neredovna situacija), većina nije ni znala da su procesuirani (po podacima DORH-a iz 2009. godine u prisutnosti je osuđeno samo 212 lica), a s obzirom da je povratak Srba u Hrvatsku tekao vrlo sporo, zbog čega je međunarodna zajednica i zahtjevala od Hrvatske da objavi spisak procesuiranih kako bi takav spisak bio u funkciji efikasnijeg povratka. Ako su

spiskovi tajni, u bilo kojoj fazi postupka, onda oni i ne mogu ni biti u funkciji efikasnijeg povratka. Zbog toga spiskovi procesuiranih koji dolaze iz Hrvatske, ako su i dalje u funkciji boljeg povratka, ne mogu biti tajni, pa čak ni u fazi istrage, jer se protiv njih, u odsustvu procesuiranih, određuje pritvor i raspisuju potjernice i domaće i međunarodne. U protivnom zaista bi bilo neuobičajeno i protuzakonito da se procesuirani za ratne zločine obavještavaju, u novim staništima, da su procesuirani i da im se na taj način pruža šansa da izbjegnju krivičnu odgovornost za najteža krivična djela kao što su ratni zločini.

Dakle, odgovorni iz tužilaštva i Hrvatske i Srbije, kao i Ambasada Hrvatske u Srbiji, morali bi javno govoriti, kada već javno pozivaju ljude da lično mogu provjeriti u ambasadi Hrvatske da li su procesuirani, da je to u funkciji bržeg i boljeg povratka izbjeglica u Hrvatsku, a tek potom, u drugom planu, i zbog njihovog eventualnog izručenja u Hrvatsku, odnosno nastavka krivičnog gonjenja u Srbiji.

A najveća insinucija gospodina Vekarića, i ne samo njega, je isticanje u prvi plan nedavnog prijedloga Nataše Kandić, predsjednice Fonda za humanitarno pravo, da se pokrene inicijativa za rješavanje pitanja Srba optuženih ili osuđenih u odsustvu za ratne zločine u Hrvatskoj, što sugerise da je taj njen prijedlog već dao rezultate drastičnim smanjenjem broja procesuiranih.

Gospodin Vekarić bi trebao znati, s obzirom na funkciju koju obavlja, da najmanje deset posljednjih godina sve značajnije međunarodne institucije i organizacije koje se bave pitanjem zaštite ljudskih prava i ratnih zločina (OSCE, Amnesty Internacional, Human Rights Watch, ICTY...) i nekoliko nevladinih organizacije u Hrvatskoj (Documenta-centar za suočavanje s prošlošću, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava i Građanski odbor za ljudska prava...) veoma kritički se odnose na ovo pitanje. Pa Hrvatska je pod pritiskom međunarodne zajednice u novom Zakonu o krivičnom postupku (usvojen decembra 2008. godine) omogućila svima u odsustvu osuđenima da traže ponavljanje postupka bez njihova prisustva, a prijedlog za obnovu, pored osuđenika, može da podnese i državni tužilac. Pa i Evropska unija već duže vremena drži „na ledu“ Hrvatsku na njenom putu ka EU tako što prolongira otvaranje poglavlja 23 „pravosuđe i osnovna prava“ zbog „etnički obojenih suđenja za ratne zločine“.

Krajišnici, cijenići po broju posjeta VERITAS-ovom sajtu, dobro znaju kome da vjeruju. Zato im preporučujemo da ne mjenjaju sajt, pošto će na istom već početkom juna moći pogledati spisak optuženih i osuđenih (bez istraga) za ratne zločine u Hrvatskoj na dan 31.03.2010., kao i VERITAS-ov pregled lica koji su ranije bili na spisku osuđenih ali su u međuvremenu nakon obnove postupka skinuti sa tog spiska.

Savo Štrbac

HRONIKA POVRATKA

„Vesti.rs“, 05.05.2010.

NOVI ZAKON O IZBEGLI- CAMA REŠAVA STAMBENO PITANJE

"Skupština Srbije usvojila je danas izmene i dopune Zakona o izbeglicama, kojima je predviđeno da država, u skladu s mogućnostima, rešava stambene probleme izbeglica tako što će im na korišćenje ili u zakup na određeno vreme dati nepokretnosti u državnoj svojini, ili im omogućiti njihov otkup.

Izmenama je predviđeno da država stambeno pitanje izbeglica može rešiti i dodelom sredstava za poboljšanje uslova stanovanja, kupovinom građevinskog materijala za započetu gradnju, kupovinom seoskih kuća sa okućnicama, kao i dodelom namenskih kredita ili kroz druge programe donatora.

Postupak za rešavanje stambenih potreba vodiće komisija čiji će članovi biti birani iz reda zaposelnih u Komesarijatu za izbeglice, a njih će birati i razrešavati komesar.

Usvojena zakonska rešenja omogućavaju integraciju onih izbeglih koji nisu u mogućnosti ili zbog straha od progona ili diskriminacije ne žele da se vrate na teritoriju sa koje su izbegli.

Predlagač je naveo da je stambeni prostor najvažniji preduslov integracije izbeglih, od kojih većina još živi u iznajmljenim stanovima, kod rođaka i prijatelja, u kolektivnim centrima i ustanovama socijalne zaštite.

Izmene zakona su bile neophodne, kako su objasnili predstavnici vlade, i zbog toga što važeći zakon predviđa smeštaj izbeglica u kolektivnim centrima, dok je vladinom Strategijom za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih iz 2002. godine predviđeno zatvaranje tih centara i pomoć u rešavanju stambenog pitanja, naveo je predlagač i podsetio da u Srbiji sada ima 74 kolektivna centra.

Sadašnje procene pokazuju da je u Srbiji više od 300.000 iz-

beglica, ali da će tačan broj biti poznat posle završetka procesa njihove registracije, navela je Vlada Srbije u obrazloženju zakona i podsetila da je važeći Zakon o izbeglicama usvojen 1992. godine, kada je broj izbeglih u Srbiji bio 161.554 osobe."

"Novi list", 27.05.2010.

HRVATI NAPUŠTAJU HRVAT- SKU, A NI STRANCI VIŠE NE DOLAZE

"Prvi put od 2000. godine naovamo, u Hrvatskoj je prošle godine zabilježen negativni migracijski saldo – pokazuju jučer objavljeni podaci Državnog zavoda za statistiku o dolasku stranaca u Hrvatsku, i odlasku »naših« ljudi u inozemstvo.

Prošle se godine u Hrvatsku iz inozemstva doselilo 8.468 osoba, ali kako se 9.940 osoba iz Hrvatske odselilo, bili smo na gubitku od 1.472 stanovnika. To je prvi negativni migracijski saldo unatrag deset godina, jer se od 2000. godine naovamo uvijek više ljudi u Hrvatsku doseljavalo negoli ih je iz nje odlazilo...

Najviše se ljudi u Hrvatsku lani doselilo iz BiH, njih gotovo 60 posto od ukupnog broja, odnosno 4.874. Doselilo nam se, nadalje, 356 Slovenaca, 755 Srba, 270 Amerikanaca ili, primjerice, 77 Kinjeza, 245 Švicaraca, 733 Nijemca, šest Afrikanaca. Od ukupnog broja odseljenih osoba iz Hrvatske, pak, najviše ih je otišlo živjeti u Srbiju, njih gotovo 45 posto od ukupnih gotovo deset tisuća, zatim u BiH (16,8 posto) te u Njemačku (4,6 posto). S obzirom na spolnu strukturu, u ukupnom broju doseljenih osoba iz inozemstva veći je udio muškaraca (53,5 posto), dok je među odseljenima više žena (50,2 posto). Gledano po dobi, doseljenih je lani bilo najviše u dobi od 20 do 24 godine, odseljenih pak starih između 25 i 29 godina..."

"Blic", 28.05.2010.

HRVATSKE VLASTI NE ŽELE DA SUDE ZA ZLOČINE NAD SRBIMA

"Međunarodna nevladina organizacija za zaštitu ljudskih prava „Amnesti internešenel“ u godišnjem izveštaju je kritikovala vlasti Hrvatske zbog „veoma ograničenog napretka u procesuuiranju ratnih zločina za koje se sumnjiče pripadnici hrvatske vojske i policije, počinjenih nad hrvatskim Srbima i pripadnicima drugih manjina tokom rata od 1991. do 1995. godine“.

Zagrebu se zamera i na kontinuiranom izbegavanju saradnje sa Haškim sudom oko vojnih dokumenata iz operacije „Oluja“, kao i na diskriminaciji Roma i Srba povratnika.

Izveštaj „Amnesti internešenela“ podseća da topnički dnevnic, vezani sa optužnice protiv hrvatskih generala Ante Gotovine, Ivana Čermaka i Mladena Markača, još uvek nisu dostavljeni Međunarodnom sudu u Hagu, uprkos izjavama predstavnika hrvatskih vlasti da su spremni da sarađuju sa Tribunalom. Međunarodna organizacija za zaštitu ljudskih prava navodi da se u procesima koji se tiču ratnih zločina koje vodi hrvatsko pravosuđe, u čak 98 odsto slučajeva radi o optuženim hrvatskim Srbima i drugim manjinama, a samo u dva odsto su osumnjičeni Hrvati.

„Amnesti internešenel“ podseća na slučaj bekstva BRANIMIRA GLAVAŠA, koji je pred zagrebačkim Okružnim sudom u maju prošle godine osuđen za zločine nad srpskim civilima u Osijeku 1991, ali se nakon presude sklonio u Bosnu i Hercegovinu, čiji je pasoš takođe posedovao. Izveštaj pominje i suđenja hrvatskim generalima MIRKU NORCU i RAHIMU ADEMIJU na kojima su neki od svedoka odbili da daju iskaz zbog straha za sopstvenu bezbednost.

„Vlasti u Hrvatskoj i dalje ne uspevaju da garantuju prava hrvatskim Srbima, od kojih je veliki broj izbegao iz Hrvatske tokom rata od 1991. do 1995“, navodi se u izveštaju..."

IN MEMORIAM

GODIŠNJICA STRADANJA SRBA IZ ZAPADNE SLAVONIJE 01. I 02. MAJA 1995. GOD. (AKCIJA BLJESAK)
„B92“, 03.05.2010.

SEĆANJE NA CIVILNE ŽRTVE “BLJESKA”

"Zagreb - Inicijativa mladih za ljudska prava u Hrvatskoj optužila je HRT da se bavi propagandom, jer nije spomenula civilne žrtve operacije "Bljesak".

Inicijativa mladih je obeležila 15. godišnjicu zločina počinjenih tokom operacije "Bljesak", u kojoj je ubijeno više desetina civila i u više navrata zabeleženo kršenje prava i običaja ratovanja. Ovom akcijom Inicijativa je upozorila na neprocesuiranje zločina počinjenih u akciji "Bljesak".

Inicijativa je u subotu u osam izvela akciju ispred zgrade Državnog tužilaštva Hrvatske.

Aktivisti su kredom crtali obrise ljudskih tela da bi upozorili na činjenicu da zločini počinjeni 1. maja 1995. nisu procesuirani.

Akcija je, međutim, vrlo brzo prekinuta, a policija je uzela podatke aktivista te ih nakon toga pustila.

Inicijativa je ovim još jednom upozorila i na potrebu osnivanja zasebnog tužilaštva za ratne zločine, jer je "očita nedovoljna sposobnost postojećeg institucionalnog okvira".

U Inicijativi su takođe istakli da je "važno prilikom ovakvih godišnjica i obljetnica razgovarati o žrtvama", jer su "jednostrana tumačenja događaja iz nedavne prošlosti netočna, nepravedna te produbljuju podjele u društvu".

„RTS“, 03.05.2010.

GODIŠNJICA STRADANJA U “BLJESKU”

"Predsednik Vlade Republike Srpske MILORAD DODIK apelovao je na hrvatske vlasti da otvore arhive i omoguće ekshumacije i identifikacije srpskih žrtava u Hrvatskoj i otklone sve prepreke kada je reč o povratku imovine i stanarskim pravima, prenosi RTRS.

"To bi bio dokaz da Hrvatska, kao demokratska država koja teži ka EU, želi da pokaže sasvim drugo lice", rekao je Dodik u Gradiški, nakon parastosa za poginule Srbe iz zapadne Slavonije u akciji hrvatskih vojnih snaga "Bljesak" 1995. godine.

Dodik je rekao da će vlasti RS nastaviti da pružaju institucionalnu podršku Srbima izbeglim iz Hrvatske.

"Absurd je činjenica da je 283 poginulih civila Srba, koji su se u 'Bljesku' povlačili iz zapadne Slavonije, za koje danas u Gradiški služimo parastos, dok u Hrvatskoj slave pobeđu", rekao je Dodik.

U Crkvi Svetog Marka u Beogradu pomen žrtvama služio je vikar patrijarha srpskog, episkop hvostanski ATANASIJE, uz sasluženje bratstva Crkve Svetog Marka.

Pomen žrtvama služen je i u manastiru Krušedol na Fruškoj Gori, gde će biti održan Četvrti Krajiški crkveno-narodni sabor pod nazivom "Krušedolska zvona".

Stradanje Srba u "Bljesku" obeleženo je i u Republici Srpskoj, komemoracijama i pomenom u Gradiški, koja je takođe bila izložena napadima hrvatske artiljerije i avijacije.

U mesnoj Crkvi Pokrova Presvete Bogorodice služen je pomen žrtvama, a posle parastosa, vence na spomen ploču položili su premijer Republike Srpske Milorad Dodik, delegacija Narodne skupštine RS, predstavnici opštinskih vlasti i predstavnici Udruženja Srba proteranih iz zapadne Slavonije.

Vence i cveće položili su i predstavnici udruženja porodica nestalih i poginulih boraca u Krajini i Hrvatskoj, kao i u RS i predstavnici Dokumentaciono-informativnog centra "Veritas". Sa Mosta spasa u Gradiški, spuštene su venci i cveće u reku Savu, u znak sećanja na Srbe nastradale tokom akcije "Bljesak".

Akcija "Bljesak" počela je 1.

maja 1995. godine u 5.30 sati, a u narednih 36 časova 16.000 pripadnika hrvatskih snaga zauzelo je taj deo zapadne Slavonije, označen kao zona pod zaštitom UN, sektor "Zapad".

Uspostavivši kontrolu nad 800 kvadratnih kilometara, Hrvatska je uspostavila i potpunu kontrolu nad autoputem od Zagreba do hrvatske granice i nad železničkom prugom prema istočnoj Slavoniji.

Akcija je rezultirala egzodom više od 15.000 izbeglih Srba, od kojih se relativno mali broj vratio.

Prema podacima Dokumentaciono-informativnog centra "VERITAS", u "Bljesku" su ubijene 283 osobe, od kojih 57 žena i devetero dece, za šta do sada niko nije odgovarao.

Obeležavanje petnaestogodišnje akcije "Bljesak" u Hrvatskoj počelo je jutros "budnicom" koju su u Okučanima izveli pripadnici hrvatske vojske. Položeni su venci i zapaljene sveće kod Središnjeg krsta u Spomen-parku hrvatskim vitezovima.

Na obeležavanju godišnjice, predsednik Hrvatske IVO JOSIPOVIĆ je u prisustvu državnog vrha Hrvatske, rekao da je vojno-policajska akcija "Bljesak", uz poštovanje svih pravila međunarodnog prava, bila "konačna prekretnica u Domovinskom ratu".

Josipović je istakao da se "sa ponosom obeležava 1. i 2. maj 1995. godine kada je hrvatskim snagama trebalo samo 30-tak časova da razbiju neprijatelja, oslobode zapadnu Slavoniju i uključe je u državno-pravni poredak Hrvatske".

Premijerka JADRANKA KOSOR je ocenila da je Domovinski rat bio "pravedan, odbrambeni i oslobodilački, a Bljesak blistava akcija".

Kosor je rekla da je akcija "Bljesak" bila "odlučan odgovor hrvatske države i hrvatske demokratije agresorskoj politici Slobodana Miloševića" i dodala da se to nikada ne sme zaboraviti."

POGINULI I NESTALI

„Večernji list“, 06.05.2010.

U NOVOM SADU EKSHUMIRANA TIJELA ŽRTAVA IZ HRVATSKE

"NOVI SAD - Na Novom gradskom groblju u Novom Sadu danas su ekshumirani posmrtni ostaci dvije žrtve pokopane početkom 90-tih i sutra će sutra na garničnom prijelazu Ilok biti predana hrvatskoj komisiji za nestale i zatočene, javila je novosadska televizija.

Kako je rekao MIROSLAV ALIMPIĆ, istražni sudac Višeg suda u Novom Sadu, ekshumirano je tijelo ANE SUNARE, sahranjene na novosadskom groblju 1992. i njen identitet je bio poznat, a na zahtjev obitelji posmrtni ostaci će biti predati komisiji u Hrvatskoj.

Ekshumirani su i identificirani posmrtni KARLA RAJIĆA, koji je na novosadskom groblju 1991. pokopan kao NN.

Identifikacija posmrtnih ostataka obavljena je na temeljem DNK baze podataka, a uzorci za DNK analizu od rodbine su uzeti 2001.

Za pretpostaviti je da su žrtve pokopane u Novom Sadu jer su tijela doplutala Dunavom ili su kao zarobljenici ubijeni u Vojvodini."

„Nacional“, 07.05.2010.

STRAVIČNO OTKRIĆE: PRONAĐENE LJUDSKE KOSTI U LIMENIM SANDUCIMA KRAJ MALE KAPELE

"Jedan od radnika uzeo je sjekiru s kojom je razbio jedan od sanduka. Imao je što vidjeti. Prizor je to koji će pamtili cijeloga života. Kada je vidio lubanju, odmah je shvatio da su u sanducima ljudske kosti

Radnici koji rade na održavanju cesta, na odmorištu kraj tunela Mala Kapela pronašli su četiri limena sanduka u kojima su bile ljudske kosti, javlja Nova TV. Još se ne zna čije su, od kuda su i koliko su tugu tu stajale. Nakon što su obavijestili svoje šefove o

stravičnom otkriću, pozvali su i policiju. Nakon očevida sanduci s kostima su prevezeni na Zavod za sudsku medicinu u Zagreb.

Desetak radnika, kao i svaki dan obavljalo je svoje uobičajene obveze. Taman su krenuli na marendu te su uočili neuobičajene sanduke. Kada su se približili vidjeti o čemu se radi, shvatili su da su sanduci zavareni. Znatiželja je bila jača od straha, pa je 33-godišnji Anton Mesić uzeo sjekiru s kojom je razbio jedan od sanduka. Imao je što vidjeti. Prizor je to koji će pamtili cijeloga života. Kada je vidio lubanju, odmah je shvatio da su u sanducima ljudske kosti.

Nakon što je razbio lim, ubrzo se počeo širiti smrad, te se odmah udaljio od mjesta događaja. Radnici su u blizini uočili i daske kojima su sanduci bili obloženi. Uvjeravaju da se kosti na istom mjestu nalaze od ove zime te da ih od snijega itko do sada nije mogao vidjeti. Od velike zime daske su se već počele raspadati. Na limenim sanducima pronađene su i pločice s imenima, no zbog dotrajalosti se nije ništa s njih moglo isčitati."

IDENTIFIKACIJA

Poziv na identifikaciju od Ureda Vlade Republike Hrvatske za zatočene i nestale dobile su porodice sledećih lica:

1. **STAMBOLJA**, Adama, **MIRKO**, rođen 1950 u Majdanu, opština Dvor,

2. **KERIĆ**, Filipa, **Milivoj**, rođen 08.06.1933., u Žitniću, opština Drniš

3. **MARIĆ**, Sime, **TODOR**, rođen 1931. u Orliću, opština Knin

4. **VUJAKLIJA**, Vase **MILJA**, rođena 08.03.1915. u Šeovici, opština Pakrac

5. **RADMILOVIĆ**, Stojana, **ANA**, rođena 27.07.1927.

6. **RADMILOVIĆ**, Stanka, **ILJA**,

rođen 02.08.1951. Šnjegavić, opština Slavonska Požega

7. **PROTIĆ**, Jove **MILAN**, rođen 01.09.1928. godine u Šnjegaviću, opština Slavonska Požega

8. **PROTIĆ**, Mlađana **LJUBOMIR**, rođen 10.06.1938. u Šnjegaviću, opština Slavonska Požega

9. **ĆERAN**, Nikole, **SAVA**, rođena 1906 godine u Unčanima, opština Dvor

10. **ĆERAN**, Mirka, **MLADAN**, rođen 10.02.1928. godine u Unčanima, opština Dvor

11. **TOMIĆ**, Miloša, **STEVO**, rođen 24.06.1967. u Jabukovcu, opština Petrinja

12. **VUKMANOVIĆ**, Miloša, **STOJAN**, rođen 30.04.1930. u Jabukovcu, opština Petrinja

13. **SARAPA**, Mihajla, **LJUBIŠA**, rođen 26.10.1943 u Lađevcu, Nova Gradiška

14. **MRKONJA**, Alekse **STEVO**, rođen 02.07.1953. u Bojni, opština Glina

15. **MILOŠEVIĆ**, Milana, **Petar**, rođen 14.10.1935. u Bročancu, opština Slunj

16. **JEKIĆ**, Mihajla, **PERO**, rođen 13.04.1956. godine u Banškom Grabovcu, opština Petrinja

17. **GRUBOROVIĆ**, Marka, **EVICA**, rođena 18.04.1928. godine u Glini

18. **BORKOVIĆ**, Bože, **Cvita**, rođena 1915. godine u Otišiću, opština Sinj

19. **KANTAR**, Cvitka **Božo**, rođen 1914. u Civiljanima, Knin

20. **TRESKAVICA**, Save, **Joivan**, rođen 13.07.1942. godine u Orliću, opština Knin

21. **SVILAR**, Steve, **MILAN**, rođen 03.08.1949. godine u Končarevom kraju, Korenica.

Identifikacija će se obaviti 16.06.2010. na Zavodu za sudsku medicinu, u Zagrebu.

VERITAS

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ

"B92".05.05.2010.

OSUĐEN ZA ZLOČIN U SLUNJU

"Komandant teritorijalne odbrane Primišlja MIČO CEKINOVIĆ osuđen je u Karlovcu na četiri godine zatvora zbog ratnog zločina protiv civila u Slunju 1991. godine..."

Prema sudskom obrazloženju, pripadnici njegove jedinice, koja je bila u sastavu takozvane krajinjske vojske, 14. 11. 1991. godine su u Gornjem Primišlju, kod Karlovca, bez ikakog povoda izudarali civila TOMU KOSA i zatvorili ga na slunjskom vojnom poligonu, a dva dana kasnije su ubili civila PAVU IVŠIĆA.

Cekinović je prošle godine na Županijskom sudu u Karlovcu osuđen na jednogodišnju kaznu zatvora, ali je po žalbi tužilaštva suđenje vraćeno na početak.

Sud je Cekinoviću produžio pritvor, a u kaznu će mu biti uračunato vreme od sredine aprila prošle godine koje je proveo u ekstradicionom pritvoru u BiH, a zatim i u pritvoru u Hrvatskoj."

„B92“, 14.05.2010.

OPTUŽNICA ZA ZLOČINE U DALJU 1991.

"Županijsko tužilaštvo u Osijeku podiglo optužnicu protiv državljanina Srbije zbog zločina protiv ratnih zarobljenika i civilnog stanovništva u Dalju 1991.

Hrvatski mediji navode da je reč o 64-godišnjem ENESU TASI, a tužilaštvo je saopštilo da optuženi nije dostupan hrvatskom pravosuđu i da je za njim raspisana poternica.

On je optužen da je 1. avgusta 1991. godine u Dalju kao komandant 51. motorizovane brigade JNA, protivno odredbama međunarodnog ratnog prava, naredio svojim jedinicama, podređenim pripadnicima Teritorijalne odbrane Dalja i Borova i pridruženim dobrovoljcima napad na mesto Dalj.

Tužilaštvo navodi da je izdao "izričitu komandu" da ne sme biti zarobljenih pripadnika MUP-a Hrvatske i Zbora narodne garde..."

ZLOČIN U SELIMA UZ UNU

Na ŽS u Sisku 16. 02. 2010. godine započela je glavna rasprava u predmetu PERE ĐERMANOVIĆA, LJUBANA BRADARIĆA, DUBRAVKA ČAVIĆA i LJUBIŠE ČAVIĆA, optuženih da su 1991. godine počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH u selima Stubalj, Graboštani i Gornji i Donji Hrastovac.

Dana 23.04.2010. objavljena je presuda kojom su optuženici proglašeni krivima i osuđeni na kazne zatvora: PERO ĐERMANOVIĆ na 11 godina, LJUBAN BRADARIĆ na jednu godinu, DUBRAVKA ČAVIĆ na 9 godina i LJUBIŠA ČAVIĆ na dvije godine zatvora.

Optužnicom ŽDO u Sisku broj K-DO-10/09 od 05.11.2009. optuženike se tereti da su u "oktobru 1991. u Stublju, Graboštanima te Gornjem i Donjem Hrastovcu kao pripadnici nelegalnih oružanih formacija tzv. SAO Krajine protuzakonito zatvorili, mučili i ubili civila VLADIMIRA LETIĆA, da su palili kuće, čime su uništavali imovinu u velikim razmjerima, kao i da su zastrašivali civile kako bi ih prisilili da napuste svoja mjesta..."

OBUSTAVE POSTUPKA

* Presudom ŽS u Zadru pod brojem K-58/95 od 15. 03. 1996. ZORAN LAKIĆ, MARKO LACMANOVIĆ, RAJKO RADMANOVIĆ, ZORAN RADMANOVIĆ, BOGDAN REPAJA i DRAGO REPAJA su pravomoćno osuđeni u odsutnosti na kazne zatvora u trajanju od po 20 godina zbog krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

ŽDO Zadar podnijelo je 16. 02. 2009. zahtjev za obnovu postupka, a 09. 10 2009. dopustilo obnovu kaznenog postupka i postupak vratio u fazu istrage.

U fazi istrage državni je odvjetnik **prekvalifikovao djelo u**

oružanu pobunu

Izvanraspravno vijeće ŽS Zadar **ukinulo je presudu** broj K-58/95 od 15. 03. 1996., kao i pritvor te je naložilo i povlačenje potjernice.

* Presudom ŽS u Zadru pod brojem K-47/92 od 07. 12 1994. pravosnažno su osuđeni MILENKO DRAČA, STEVAN DRAČA, STEVAN MILANKO, MILAN MILANKO, BRANKO LAKIĆ, DRAGAN KONČAREVIĆ, ŽIVKO MILANKO, BRANISLAV MILANKO, ŽELJKO SANKOVIĆ, DAVOR SANKOVIĆ i DRAGAN DRAČA na kazne zatvora od 6 do 8 godina zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZ RH. .

ŽDO Zadar podnijelo je zahtjev za obnovom postupka protiv svih osuđenika i 13.10.2009. ŽS je dopustilo obnovu krivičnog postupka i krivični postupak vratilo u fazu istrage.

Državni odvjetnik je **prekvalifikovao djelo** koje im se stavlja na teret **u oružanu pobunu**.

Istražni je sudac **obustavio krivični postupak** i ukinuo pritvor određen rješenjem iz 1995. godine, te je izvan snage stavio nalog kojim je protiv okrivljenika naloženo raspisivanje potjernice.

* Presudom ŽS Zadar pod brojem K-4/95 od 26.01.1995. pravosnažno su osuđeni u odsutnosti MAKŠ PODGORNİK i ZDRAVKO RANĐELOVIĆ zbog krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH i osuđeni su na kazne zatvora od po 8 godina.

ŽDO Zadar podnijelo je zahtjev za obnovu postupka 11.02.2009., ŽS u Zadru je 12.10.2009. prihvatio zahtjev državnog odvjetnika, dopustio je obnovu krivičnog postupka i krivični postupak vratio u fazu istrage.

Podneskom od 11.03.2010. državni je odvjetnik je prkvalifikovao djelo u oružanu pobunu.

Na osnovu toga **sud je obustavio krivični postupak**, ukinuo raniju osuđujuću presudu i određeni pritvor te naložio povlačenje potjernice protiv okrivljenika.

informacije sa sajta
www.centar-za-mir.hr

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV HRVATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Glas slavonije“, 11.05.2010.

SDF PODNIO KAZNENU PRIJAVU DORH-U

"Zapovjednik pož.-slavonske Policijske uprave NIKOLA JANKOVIĆ i umirovljeni general HV-a MILJENKO CRNJAC među pet su osoba koje je Srpski demokratski forum (SDF) kazneno prijavio državnome odvjetništvu za ratni zločin protiv civila, sumnjičeći ih da su odgovorni za paljenje i ubojstva civila u 26 srpskih sela Požeštine evakuiranih 29. listopada 1991. Janković i Crnjac nisu jučer komentirali kaznenu prijavu.

SDF je prijavio i dugogodišnjega požeško-slavonskoga župana ANTU BAGARIĆA, ratnog predstojnika Ureda za obranu Požega TOMU JELIĆA i načelnika Civilne zaštite DRAGU MATOŠEVIĆA. Svi su oni u to vrijeme bili članovi Kriznog štaba općine Požega, kojim je predsjedao Bagarić. Oni su "dali nalog HV-u da izbjeglom stanovništvu zapale i unište stambene, gospodarske i sakralne objekte te kulturna dobra, a oni koji nisu poslušali te su ostali u svojim selima ubijeni su kao civili", kazao je na konferenciji za novinare predsjednik SDF-a VELJKO DŽAKULA..."

„Jutarnji list“, 13.05.2010.

OSUĐENI ZA UBOJSTVO ČOVJEKA KOJI JE 1991. PS- OVAO TUĐMANA

"SISAK – IVICA KUSTURIN iz Petrinje i DAMIR VRBAN iz Siska, bivši pripadnici 2. gardijske brigade 'Gromovi' proglašeni su krivim u srijedu 12. svibnja na suđenju na Županijskom sudu u Sisku zbog ratnog zločina protiv civilnog pučanstva, počinjenog 1991. godine.

Svakog od njih vijeće za ratni zločin pod predsjedanjem sutkinje MELITE AVEDIĆ osudilo je na sedam godina zatvora i produžen im je pritvor do pravomoćnosti presude.

Kako je obrazložila sutkinja Avedić, nedvojbeno je utvrđeno da su Ivica Kusturin i Damir Vrbani 7. rujna 1991. godine odveli

od njegove kuće Slavka Ivanjeka iz Letovanića, te ga nasmrtno pretukli.."

„Jutarnji list“, 20.05.2010.

ŠIBENIK: NAKON 19 GODINA OSUMNJIČEN ZA RATNI ZLOČIN

"ŠIBENIK - BOŽIDAR VUKUŠIĆ, 55-godišnjak iz Zagreba, nekadašnji pripadnik HV-a, priveden je u ponedjeljak navečer u Istražni centar Županijskog suda u Šibeniku zbog osnovane sumnje da je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

Vukušića se sumnjiči da je 29. prosinca 1991. godine u mjestu Dragišići u vodičkom zaleđu kršeći pravila međunarodnog prava vatrenim oružjem usmrtno 59-godišnjeg civila srpske nacionalnosti JOVANA ERGIĆA iz mjesta Gaćezezi.

Neki, do sada nikada objavljeni, fragmenti iz "slučaja Vukušić-Ergić", slobodno mogu dobiti predznak morbidnog senzacionalizma.

Podsjetimo, Jovan Ergić tada je u dogovoru s pripadnicima HV-a dobio zadaću da s još jednim sumještaninom ode u selo Čista Mala na tada zauzeti teritorij po tijelo stradalog hrvatskog branitelja.

Prvog dana "martićevci" su odbili izručiti tijelo, pa su obojica slijedeći dan krenuli po istoj zadaći nakon čega su tijelo branitelja dogurali na mrtvačkim kolicima.

Ergićev sumještanin tada je pušten kući dok je on zadržan na ispitivanju Vukušić zaključio sa 20 metaka koje je Ergiću iz automata ispalio u prsa. koje je "iz razloga što je lagao",

Vukušić nakon toga odlazi u Šibenik gdje su ga ubrzo uhitili pripadnici MUP-a, ali je samo sat nakon privođenja, po njega dolazi Vojna policija koja ga "po naredbi odozgo" preuzima i stavlja pod svoju ingerenciju.

Vukušić tada u zapisnik unosi opis događaja ne libeći se priznati

da je osobno počinio ubojstvo.

Zapisnik o informativnom razgovoru tada je kao supotpisnik vlastoručno potpisao Mirko Veleglavac, tadašnji sudac Općinskog suda u Šibeniku, a cijeli predmet potom se stavlja u stanje "ad acta".

Sve do lipnja 2004. kada je Gojko Ergić, sin ubijenog Jovana, potpomognut Srpskim demokratskim forumom predao ŽDO-u u Šibeniku zahtjev za naknadom štete zbog ubijenog oca.

ŽDO je nakon toga zatražilo provjeru od Civilne i Vojne policije, te podatke o postupku pred Vojnim sudom. Dobili su odgovor da u arhivu nema nikakvih dokumenata o slučaju, a svjedoci koji se spominju u iskazu, više se ničega ne sjećaju."

„SNV Novosti“, 21.05.2010.

PONIŠTENA PRESUDA

"Vrhovni sud poništio je presudu Ivici MIRIĆU, optuženom za ratni zločin 1991. godine u Sisku za ubijstvo bolničkog pacijenta MILOŠA ČALIĆA. Mirić je uhapšen u martu prošle godine, a po poništenoj presudi osuđen je na devet godina zatvora.

Novo suđenje Ivici Miriću počeo će 26. maja na sisačkom Županijskom sudu. Rasprava će se odvijati pred izmijenjenim prvostupanjskim vijećem, pod predsjedanjem sutkinje Melite Avedić, nakon što je Vrhovni sud Republike Hrvatske poništio lanjsku presudu, kojom je Mirić bio osuđen na devet godina zatvora. U ponovljenom postupku, prema napucima Vrhovnog suda, neke tvrdnje, izjave svjedoka i provedeni dokazi detaljnije će se ispitivati.

„Slobodna dalmacija“, 25.05.2010.

UHIĆEN ŽELJKO GOJAK

"ŽELJKO GOJAK, kojega se tereti da je ratne 1991. godine kao policajac PU karlovačke počinio ratni zločin ubivši tročlanu srpsku obitelj, uhićen je jutros oko 7 sati te će biti pritvoren na mjesec dana, koliko mu je sud odredio

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV HRVATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

prитvor zbog opasnosti utjecanja na svjedoke te osobito teških kaznenih djela koja mu se stavljaju na teret.

Karlovačka policija postupila je po tjeratici Županijskog suda u Zagrebu, s obzirom da osumnjičenik prije nekoliko dana tijekom pokušaja uhićenja nije zatečen na svojoj adresi u naselju Sajevec. Galsnogovrnica Grčić jutros nije mogla precizirati da li je Gojak uhićen u svojoj kući ili na nekoj drugoj adresi.

Gojaka ŽDO tereti ga da je 5. listopada 1991. u naselju Sajevec u Karlovcu, gdje i sada živi, za vrijeme ratnog sukoba na liniji razgraničenja s okupiranim teritorijem, a gdje se nalazio kao djelatnik Policijske uprave karlovačke sa zadaćom obrane grada Karlovca od napada paravojnih srpskih postrojbi i jedinica JNA; zajedno sa više nepoznatih pripadnika Zbora narodne garde ušao u obiteljsku kuću MARKA ROKNIĆA te ga ubio, a potom i njegovu sestru DRAGICU NINKOVIĆ, te 14-godišnjju kći DANIJELU ROKNIĆ.

Svoje viđenje događaja prethodno su Branka Roknić i njezin sin Nenad, koji sada žive u Srbiji, ispričali specijalnim istražiteljima Suda za ratne zločine u Beogradu, a svu je dokumentaciju kasnije preuzeo DORH.

Na mjesnom groblju u Popović Brdu prije mjesec i pol je obavljena ekshumacija triju tijela, Marka i Danijele Roknić te Dragice Ninković.

Osumnjičeni Gojak kaže da je nevin te da nije pucao u svoje susjede.

- Nikoga ja nisam likvidirao. To je laž, čista laž. Išli smo na ratni zadatak na kojem smo u oružanom sukobu s Markom Roknićem umalo izgubili glave. U pokušaju da postavimo zasjedu za tenkove, s tavana Roknićeve kuće su na nas bačene dvije ručne bombe. Ranjeni smo ja i još trojica suboraca. Tada su dečki, nakon što se nitko iz kuće nije odazvao na poziv za predaju, otvorili paljbu po kući -

brani se Željko Gojak."

"HRT", 31.05.2010.

PRESUDA GLAVAŠU PRED VRHOVNIM SUDOM

"Vrhovni sud počeo je raspravljati o žalbama na presudu BRANIMIRU GLAVAŠU i ostalim nepravomoćno osuđenima za ratne zločine nad srpskim civilima u Osijeku 1991. u tzv. slučajevima Garaža i Selotejp. Glavaš je nepravomoćno osuđen na 10 godina zatvora, no nije odležao ni dana. Pobjegao je u susjednu BiH, gdje je i danas. Nadu polaže u Vrhovni sud.

Sudskim vijećem, koje će saslušati žalbene argumente obrane i tužiteljstva, predsjedateljica sutkinja Senka KLARIĆ BARANOVIĆ, a postupak je počeo uvodnom riječi suca izvjestitelja Branka Brkića. U žalbenom postupku sudac izvjestitelj ukratko prepričava cijeli tijek kaznenog postupka, nakon čega tužiteljstvo i obrana obrazlažu svoje žalbe.

Ipak, možda više od skore odluke Vrhovnog suda pozornost izaziva mogućnost da Ustavni sud ukine presudu Glavašu. Oni koji su skloni u to vjerovati, pozivaju se na primjer ukinute presude jednom pulskom dileru. Tada je, kao i u Glavaševu slučaju, članica sudskog vijeća bila ista sutkinja koja mu je prije odlučivala o pritvoru. U Zakonu o kaznenom postupku piše da je sudac isključen od obavljanja dužnosti ako je u istom predmetu sudjelovao u donošenju odluke nižeg suda.

Ipak, stvari nisu crno-bijele. MARIN MRČELA, sudac Vrhovnog suda RH rekao je kako Ustavni zakon govori o tome da se odluka Ustavnog suda u konkretnom predmetu odnosi na konkretni predmet. Siguran sam da će suci donijeti odluku na temelju stanja spisa i na temelju zakona, a ne na temelju onog što se piše u medijima ili što se spekulira negdje u nejakvim drugim, pa čak i stručnim krugovima, istaknuo je Mrčela. No prije moguće odluke Ustavnog suda, treba pričekati od-

luku Vrhovnog suda o Glavaševoj žalbi. A nju ćemo doznati za otprilike mjesec dana.

Na prvostupanjsku presudu suca Željka Horvatovića žalili su se i tužiteljstvo i optuženici. ŽDO Zagreb od VS traži veće zatvorske kazne za sve optuženike. Glavaš je potkraj studenoga iz BiH poslao žalbu na 82 stranice, a još stotinjak stranica žalbe podnijela su trojica njegovih branitelja. Obrana među ostalim tvrdi da nijedan zločin Glavašu nije dokazan te da bi prvostupanjsku presudu zbog toga trebalo ukinuti."

ZLOČIN U NOVSKOJ

* Na ŽS u Sisku 08.03.2010. započela je glavna rasprava u postupku protiv DAMIRA VIDE RAGUŽA i ŽELJKA ŠKLEDARA, optuženih da su 21.11.1991. u Novskoj počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

Dana 16.04.2010. optuženi Damir Vide Raguž nepravosnažno je proglašen krivim te mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 20 godina, dok je optuženi Željko Škledar oslobođen optužbe.

Damira Vidu Raguža i Željka Škledara optužnica tereti da su 21.11.1991. u Novskoj, kao pripadnici 1. brigade Hrvatske vojske, zajedno sa sada pokojnim DUBRAVKOM LESKOVAROM i pokojnim ANTOM PERKOVIĆEM te MARIJANOM KUMIĆEM i BORISOM TUTIĆEM, također pripadnicima 1. brigade, došli u kuću MIŠE RAŠKOVIĆA, u kojoj su zatekli MIŠU i SAJKU RAŠKOVIĆ, a potom iz susjedne kuće doveli MIHAJLU ŠEATOVIĆA i LJUBANA VUJIĆA, a nakon što je sada pok. DUBRAVKO LESKOVAR počeo zlostavljati jednog od muškaraca, zbog čega su Kumić i Tutić napustili kuću ne slažući se sa takvim postupcima, zajedno sa sada pokojnima Leskovarom i Perkovićem mučili i hicima iz automatske puške usmrtili Mišu i Sajku Rašković, Mihajla Šeatović i Ljubana Vujića, te da su na taj način počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

informacije sa sajta
www.centar-za-mir.hr

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI NA PROSTORU EX YU

„Slobodna dalmacija“, 07.05.2010.

U BEOGRADU SUĐENJE ZA ZLOČIN U TENJI

"Osumnjičenom za zločine protiv ratnih zarobljenika DARKU RADIVOJU danas počinje suđenje u Beogradu. Radivoja se tereti da je kao pripadnik milicije u Tenji ubio pripadnika 130. brigade HV-a Marjana Plateša.

Prema optužnici Radivoj je 20. studenoga 1991. godine s Brankom Stjepanovićem, pripadnikom tenjske milicije, izveo Plateša iz lokalne ambulante kako bi ga odveo do zapovjedništva u Boboti.

Međutim, na putu ga je izveo iz vozila u blizini ulaza u pravoslavno groblje u Čelijama, da bi u njega ispalio rafal iz automatske puške. Ozljede su bile smrtonosne za Plateša.

Zanimljivo je kako je Darko Radivoj već bio osuđen, i to 1994. pred Vojnim sudom u Osijeku gdje mu je "odrezano" 12 godina zatvora zbog terorizma. Ipak, Radivoj je 1998. pušten na slobodu temeljem Zakona o općem oprost.

„Beta“, 07.05.2010.

NEGIRAO KRIVICU ZA ZLOČIN U TENJI

"DARKO RADIVOJ negirao je pred Većem za ratne zločine Višeg suda u Beogradu krivicu za ubistvo hrvatskog zarobljenika u opštini Tenja u Hrvatskoj, 1991. god.

Radivoju (42) se optužnicom stavlja na teret da je 20. novembra 1991. godine kao pripadnik milicije u sastavu Teritorijalne odbrane Tenja ubio pripadnika 130. brigade Hrvatske vojske Marjana Plateša, koji je bio ranjen, a potom zarobljen.

"Nisam kriv. Ovo što piše u optužnici su notorne laži. Ja tog čoveka i ne poznajem", rekao je Radivoj iznoseći odbranu.

On je potvrdio da je bio pripadnik milicije u Tenji do kraja novembra 1991. godine kada je napustio Hrvatsku.

Optuženi je rekao da, koliko zna, nijedan ranjenik nije dovežen u stanicu milicije, kao i da niko od Hrvata nije bio tučen.

Radivoj je kazao da je ulazio u hrvatske kuće kao i svi pripadnici milicije i da je jednom prilikom povređen i "zaradio doživotni ožiljak od jednog Hrvata".

"Tukla nas je haubica pa smo tražili radio stanicu. Ušli smo u kuću, jedan čovek je uzeo sataru... i danas imam ožiljak na uvetu. Imam i svedoke", rekao je optuženi.

Radivoj, koji će se tokom postupka braniti sa slobode, optužen je da je zajedno sa Brankom Stjepanovićem, takođe pripadnikom milicije, izveo Platešu iz ambulante u Tenji u nameri da ga preveze do komande u Boboti.

Tokom puta ga je izveo iz vozila u blizini ulaza u pravoslavno groblje u mestu Čelije i u njega ispalio rafal iz automatske puške, nanevši mu povrede po glavi i telu od kojih je preminuo."

„Vjesnik“, 15.05.2010.

ŠESTORICA KRIVA ZA ZLOČIN U MORINJU

"PODGORICA - Sudsko vijeće Višeg suda u Podgorici proglasilo je u subotu krivim šestoricu pripadnika bivše JNA za ratni zločin protiv civila i ratnih zarobljenika sa dubrovačkog područja u logoru Morinj pokraj Kotora početkom 1990-ih, javili su podgorički mediji. MLAĐEN GOVEDARICA, IVO GOJNIĆ, ZLATKO TARLE, ŠPIRO LUČIĆ, BORO GLIGIĆ i IVO MENZALIN proglašeni su krivim, jer su od listopada 1991. godine do kolovoza 1992. godine u logoru Morinj »naređivali i provodili mučenje, nečovječno postupali i nanosili velike patnje ratnim zarobljenicima i civilima dovođenim sa dubrovačkog područja«, stoji u odluci sudskog vijeća kojim je predsjedavala Milenka Žižić. Najviša kazna od četiri godine zatvora izrečena je kuharu u tom logoru Ivu Menzalinu. On se jedini

iz te grupe nalazi u bijegu, pa je sud naložio njegovo uhićenje. Na tri i pol godine zatvora osuđen je Špiro Lučić, a na tri godine zatvora Boro Gligić. Ivo Gojnić je dobio dvije i pol, Mlađen Govedarica dvije, a Zvoinko Tarle godinu i pol zatvora. Optuženi su na suđenju negirali krivicu, a njihovi odvjetnici su, nakon izricanja presude, izjavili novinarima da je odluka Višeg suda u Podgorici političke prirode, kako bi se »Crna Gora u što boljem svijetlu preporučila Europskoj uniji«, te su najavili žalbu nadležnim sudskim instancama. Sud je, međutim, kako stoji u obrazloženju presude, na temelju izjava bivših logoraša ocijenio da su navodi optuženih »neutemeljeni.«."

„Vesti.rs“, 20.05.2010.

ISTRAGA ZA RATNI ZLOČIN PROTIV POLICAJACA KRAJINE

"Tužilaštvo za ratne zločine saopštilo je danas da je podnelo zahtev za sprovođenje istrage protiv šest osoba zbog osnovane sumnje da su 1991., kao pripadnici MUP SAO Krajine, kod Teslingrada (Lički Osik) u Hrvatskoj počinili ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

"Oni su osumnjičeni da su u prvoj polovini oktobra 1991. u tadašnjem Teslingradu, zbog sumnje da poseduju radio stanicu i da sarađuju sa hrvatskim oružanim formacijama, lišili slobode MANETA RAKIĆA, njegovu decu - sinove DRAGANA i MILOVANA RAKIĆA i ćerku RADMILU RAKIĆ. Posle nekoliko dana su ih lišili života tako što su im vezali ruke i zatvorili usta lepljivom trakom, uveli ih u kombi vozilo marke Tam, prevezli preko Svračkovog sela do kraške jame Golubnjača, gde su ih ubili hicima iz vatrenog oružja i potom bacili u jamu. Takođe su lišili života Luciju Rakić i zapalili njeno telo i vikendicu", kaže se u saopštenju.

Tužilaštvo je predložilo da se prema okrivljenima odredi pritvor, ali nije saopštilo njihova imena."

„RTS“, 12.05.2010.

UHAPŠEN KAPETAN DRAGAN

"DRAGAN VASILJKOVIĆ, poznatiji pod nadimkom Kapetan Dragan, uhapšen je rano jutros u akciji australijske policije na za sada nepoznatoj lokaciji, čime je okončana 43 dana duga potraga za nekadašnjim komandantom paravojnih jedinica u Republici Srpskoj Krajini.

Hrvatski ministar pravde Ivo Šimonović rekao je da nema sve podatke oko hapšenja Dragana Vasiljkovića.

Šimonović je iz Njujorka poručio da u slučaju da tu vest potvrde i australijski sudski organi, Vasiljković "nema više načina za bekstvo od hrvatskog sudstva".

"Na odluku Vrhovnog suda Australije Vasiljković nema pravo da se žali, ali za njegovo izručenje potrebna je saglasnost ministra unutrašnjih poslova Australije. Na ministrovu saglasnost Vasiljković se može žaliti, ali samo po osnovu slabog zdravlja ili sličnih razloga", objasnio je hrvatski ministar.

Ocenivši da je Vasiljkoviću ostalo veoma malo manevarskog prostora, Šimonović očekuje njegovo izručenje Hrvatskoj.

Iako mesto na kome je Vasiljković uhapšen nije saopšteno, australijski mediji navode da je akcija federalne policije bila koncentrisana oko mesta Kofs Harbur na severnoj obali Australije.

List "Australijan" piše da je Vasiljković uhapšen uz saradnju holandske policije.

Prema odluci australijskog Vrhovnog suda od 30. marta, Vasiljković bi mogao da bude izručen Hrvatskoj, koja ga tereti za ratne zločine nad hrvatskim zarobljenicima i civilima 1991. i 1993. godine.

Prema pisanju australijske štampe, sada će Vasiljković u zatvoru sačekati na odluku australijske vlade da li će biti izručen Hrvatskoj.

U saopštenju ministra unutrašnjih poslova Australije

Brendana O'Konora naglašava se da će odluku o izručenju doneti "čim se steknu uslovi za to".

Prema hrvatskom zakonu, Vasiljković bi mogao da za zločine za koje je optužen dobije maksimalnu zatvorsku kaznu do 20 godina.

Vasiljkovića Hrvatska tereti za ratne zločine nad hrvatskim zarobljenicima i civilima 1991. i 1993. godine, a nestao je 30. marta, nakon odluke australijskog Vrhovnog suda o njegovom izručenju Hrvatskoj.

Prethodno je Savezni sud u Australiji doneo odluku da Vasiljkovića ne preda Hrvatskoj, uz obrazloženje da mu suđenje u toj zemlji ne bi bilo fer, zbog njegovih političkih ubeđenja.

Hrvatska je pre četiri godine zatražila njegovo izručenje da bi mu se sudilo za ratne zločine, ali je Vasiljković taj zahtev osporavao do poslednje sudske instance, posle čije odluke je nestao.

Zamenik tužioca za ratne zločine Bruno Vekarić ocenio da je hapšenje Dragana Vasiljković u Australiji potvrdilo da su netačni nedavni navodi o njegovom bekstvu u Srbiju..."

„Vjesnik“, 20.05.2010.

ODLUKA O IZRUČENJU KAPETANA

"ZAGREB - Australijski visoki sud objavio je u srijedu razloge zbog kojih su odbili dokumente OESS-a iz 2005., koje je kao argumente protiv izručenja DRAGANA VASILJKOVIĆA Hrvatskoj koristila njegova obrana, javljaju tamošnji mediji. Riječ je o analizi OESS-a o suđenjima za ratne zločine u Hrvatskoj prema kojima ta suđenja nisu objektivna, jer je »služenje u HV-u tijekom Domovinskog rata bila olakotna okolnost u presudama hrvatskim vojnicima osuđenima za ratne zločine«.

Tom argumentacijom Vasiljkovićeви odvjetnici pokušali su dokazati da suđenje Vasiljkoviću u Hrvatskoj neće biti pravedno, te da će on biti teže osuđen nego hrvatski vojnici.

Suci australijskog visokog suda (Robert French, William Gummow, Kenneth Hayne, Dyson Heydon, Susan Crennan, Susan Kiefel i Virginia Bell), koji je pobio odluku federalnog suda iz rujna 2009. o neizručenju kapetana Dragana, nisu prihvatili te argumente. Sudac Heydon te dokumente ocijenio je »slabima«, dok su suci Gummow, Hayne, Crennan, Kiefel i Bell ustvrdili da ti spisi ne dokazuju da hrvatski sudovi izriču blaže presude hrvatskim vojnicima zbog njihovih političkih uvjerenja. Eventualne nove dokumente za Vasiljkovićevo neizručenje Hrvatskoj njegova obrana mora dostaviti australiskom ministru unutrašnjih poslova Brendanu O'Connoru, koji potpisuje odluku o izručenju. Očekuje se da će tu odluku O'Connor donijeti do 15. lipnja. Dopusti li Vasiljkovićevo izručenje Hrvatskoj, on se na to može žaliti, ali ne na samo izručenje, nego zbog, primjerice, zdravstvenih razloga može tražiti odgodu.

Protiv Vasiljkovića se vodi postupak u Šibeniku za dva kaznena djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika i jednog kaznenog djela protiv civilnog stanovništva. Tereti ga se za ratne zločine nad zarobljenim pripadnicima HV-a i policije u Kninu i Bruškoj 1993., te nad civilima.

Hrvatska je tražila Vasiljkovićevo izručenje još 2006., kad je uhićen u Australiji, a godinu dana kasnije izručenje je odobreno. U rujnu 2009. australijski federalni sud usvojio je žalbu Vasiljkovićeвиh odvjetnika i on je pušten iz pritvora. Na tu odluku Hrvatska se žalila preko australiskog tužiteljstva, a visoki sud usvojio je žalbu i odobrio izručenje. Kapetan Dragan dan nakon te odluke je nestao, a australiska policija pronašla ga je nakon 43 dana. Vasiljković je navodno lociran kroz telefonske kontakte sa svojim odvjetnikom s kojim je dogovario o prebacivanju svog slučaja na Haaški sud. U pronalasku kapetana Dragana Australcima su pomogle nizozemske vlasti."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

SUĐENJE HRVATSKIM
GENERALIMA MARKAČU
ČERMAKU I GOTOVINI

„Vjesnik“, 19.05.2010.

OBRANE HRVATSKIH GENERALA MOGU SE ŽALITI

"ZAGREB - Sudsko vijeće haškog suda (ICTY) u predmetu »Gotovina, Čermak i Markač« odobrilo je obranama hrvatskih generala žalbu na zahtjev tužiteljstva za svjedočenjem dodatnih troje svjedoka, kazao je u utorak za Hinu Goran Mikuličić, odvjetnik Ivana Čermaka. »Danas sam saznao da je sudsko vijeće dozvolilo obranama žalbu na zahtjev tužiteljstva glede troje novih svjedoka«, rekao je Mikuličić i dodao da će žalbu podnijeti već danas ili najkasnije sutra. Tužiteljstvo i obrana su u siječnju završile svoj dio dokaznog postupka, nakon čega je sudsko vijeće, na čelu s Alphonsom Oriem, pozvalo još sedam svojih svjedoka. Tužiteljstvo je, nakon što je posljednji svjedok sudskog vijeća dao svoj iskaz, zatražilo izvođenje troje novih svjedoka. Sud je 21. travnja prihvatio taj zahtjev."

„Vjesnik“, 22.05.2010.

MIŠETIĆ: ČASNICI UN-A SU UNIŠTILI TOPNIČKE DNEVNIKE

"ZAGREB - Obrana generala Ante Gotovine podnijela je DORH-u dopunu kaznene prijave protiv trojice promatrača UN-a zbog prikrivanja ili uništavanja tzv. topničkih dnevnika iz vojnoredarstvene operacije »Oluja«, izjavio je u petak Hini Gotovinin branitelj Luka Mišetić. »U dopuni kaznene prijave dodane su detaljne informacije iz svjedočenja haaških svjedoka da je krajem rujna 1995. UN izveo operaciju 'Crna vrana' u BiH u obavještajne svrhe. Operacija je izvedena na teritoriju suverene države, bez suglasnosti vlade BiH«, rekao je Mišetić. Objasnio je da su promatrački timovi UN-a (UNMO) ubačeni na

područja na kojima su djelovale hrvatske snage u BiH, a prikupljene informacije, među kojima su operativni dokumenti poput karata i planova topničke podrške u »Olujki«, pronađeni su kod Bosanskog Grahova. Riječ je, dodao je, o ilegalnoj operaciji, jer je »u suprotnosti s mandatom UN-a«. »Poenta dopune je da je riječ o ilegalnoj operaciji UN-a, te ti dokumenti ne bi bili službeno arhivirani«, kazao je odvjetnik generala Gotovine. Mišetić je 26. travnja prijavio promatrače iz Rusije Aleksandera Černetskog i Viktora Tarusina te Britanca Petera Gagea Williamsa zbog sumnje da su prikrili ili uništili dokumente o djelovanju hrvatskog topništva u »Olujki«, odnosno arhivsku građu Republike Hrvatske. Time su, tvrdi obrana, počinili kazneno djelo protiv javnog reda uništenjem ili prikrivanjem arhivske građe, kažnjivo po članku 327. stavka 1. Kaznenog zakona."

O S T A L I

„Sense“, 26.05.2010.

BILJEŽNICA KOJU JE VODIO GENERAL RATKO MLADIĆ OD JUNA 1991. DO KRAJA NOVEMBRA 1996.

"Tužilaštvo u predmetu šestorice bivših čelnika Herceg Bosne zatražilo je ponovno otvaranje svog dokaznog postupka kako bi u dokaze uvelo "ratne dnevnike" koje je general Ratko Mladić vodio od juna 1991. do kraja novembra 1996. godine, kao i određeni broj dokumenata i drugih dokaznih predmeta koji se donose na njihov sadržaj.

Usvajanje Mladićevih bilježnica tužilaštvo je prethodno tražilo u predmetima Radovana Karadžića, Jovice Stanišića i Franka Simatovića kao i Miće Stanišića i Stojana Župljanina i Vojislava Šešelja, a pretpostavlja da bi to uskoro moglo tražiti i za predmet Momčila Perišića. O bilježnicama je već bilo riječi na suđenju Stanišiću i Simatoviću

prilikom svjedočenja Manojla Milovanovića, bivšeg načelnika Glavnog štaba VRS, koji je identifikovao Mladićev rukopis i potvrdio njihovu autentičnost.

Bilježnice su, podsjetimo, zaplijenjene 23. februara 2010. godine u stanu Mladićeve supruge zajedno sa oko 120 audio i video kasetama, memorijskom karticom, medicinskom i drugom dokumentacijom. Zaplijenjeni materijal je prosljeđen 11. maja u Hag i započeto je transkribovanje i prevođenje rukom pisanih bilježnica.

Ukazujući na relevantnost tih materijala za predmet bivših čelnika Herceg Bosne, tužilac u danas objavljenom podnesku navodi da se dvije audio-trake pronađene zajedno sa dnevnicama odnose na Mladićev sastanak sa bivšim predsjednikom HZ HB Jadrankom Prlićem i drugim čelnicima bosanskih Hrvata u februaru 1994. godine.

Tužilac, također, citira i navode iz Mladićevih bilježnica o sastanku sa delegacijom Hrvatske i Herceg Bosne u Pećuju 5. oktobra 1992. godine kojem su, pored Prlića, prisustvovala još dvojica optuženih - Bruno Stojić i Slobodan Praljak. Mladić je zapisao da je Praljak tom prilikom rekao: "Cilj je Banovina Hrvatska iz 1939. godine, u suprotnom nastavićemo rat". Na tom sastanku postignut je dogovor o uzajamnom prekidu vatre, razmjeni zarobljenika i popravci hidro-centrale u Jajcu.

Potom su, navodi tužilac, uslijedili novi susreti. Sastanku u Njivicama, 26. oktobra 1992. godine je prisustvovao još jedan optuženi - general Milivoj Petković. obraćajući se Mladiću, Praljak je tom prilikom rekao: "Na dobrom smo putu da ubijedimo Aliju da podijeli BiH".

Sdrugestrane, tužilac citira i Radovana Karadžića koji je Mladiću prilikom zajedničkog sastanka sa Slobodanom Miloševićem 8. jula 1993. godine naredio: "Pomozite Hrvatima kako bi primorali

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

Muslimane da pristanu na podjelu BiH". Iz Beograda, Mladić je istog dana otišao u Njivice gdje se sa Petkovićem dogovorio o vojnoj saradnji Vojske Republike Srpske i HVO, prodaji oružja i opreme i "iznajmljivanju" artiljerijske paljbe VRS na pozicije Armije BiH sjeverno od Mostara."

"Jutarnji list", 27.05.2010.

HRVATSKA JE MLADIĆU SAMO U SRPNJU '93. PLATILA 9 MILIJUNA DEM!

"Cijeli rat, od 1992. nadalje, general Ratko Mladić sastajao se s hrvatskim generalima, dogovarao prekide vatre, isporuke oružja i nafte i zajedničku borbu protiv Bošnjaka. Dio dnevnika Ratka Mladića objavilo je Haaško tužiteljstvo kako bi ga koristilo kao dokaz protiv Jadranka Prlića, Slobodana Praljka i ostalih čelnika Herceg-Bosne kojima se sudi u Hagu.

General Mladić u svom je dnevniku ostavio bilješke sa susreta s Praljkom, Prlićem, Antom Rosom, Milivojem Petkovićem i drugima, većinom u mađarskom Pečuhu ili Njivicama u Crnoj Gori.

Na jednom od sastanaka u veljači 1994. sudjelovao je hrvatski ministar financija Jozo Martinović. On je bio ministar financija u Vladi Franje Gregurića od kolovoza 1992. Preko Joze Martinovića išlo je financiranje Herceg-Bosne i nakon što je u kolovozu 1992. iz Vlade prešao u Privrednu banku. Uz Gojka Šuška i Hrvoja Šarinića on je bio potpisnik računa u Austriji i član Upravnog odbora RH Alan preko kojeg je kupovano oružje.

Financijski najteži sastanak bio je onaj od 8. srpnja 1993. s Milivojem Petkovićem u Njivicama, u vrijeme sukoba Hrvata i Bošnjaka. Petković je do kraja srpnja 1993. bio načelnik Glavnog stožera HVO-a, a tada ga je zamijenio Praljak. Mladić je zabilježio da su u zamjenu za oružje i "učinjene usluge" položene 1,191.246 tadašnjih njemačkih maraka i dvi-

je cisterne dizela.

Dogovoreno je da Hrvati 8,092.032 marke plate u roku od tjedan dana. Sav taj novac došao je, naravno, iz Hrvatske, jer se u to vrijeme HVO financiralo direktno iz Zagreba.

Prvi sastanak koji je Haaško tužiteljstvo izdvojilo je onaj od 5. listopada 1992., kad se Mladić u Pečuhu našao s delegacijom Hrvatske i Herceg-Bosne.

Kao predstavnik Hrvatske bio je Slobodan Praljak, koji je od ožujka 1992. do srpnja 1993. bio pomoćnik Gojka Šuška. U srpnju 1993. postaje zapovjednik HVO-a. Praljak od Mladića traži da srpske snage prekinu granatirati Slavonki Brod. Hrvati iz Jajca Srbima će dati struju, a oni će im zauzvrat pustiti vodu. Praljak (ako je vjerovati dnevnicičkim bilješkama) predlaže Mladiću obustavu sukoba.

Objašnjava mu da Hrvatima nije u interesu rat sa Srbima, rat će prestati dogovorom Hrvata i Srba, a prava opasnost su Muslimani. "Naš cilj je Banovina iz 1939., ako to ne postignemo, nastavljamo rat", zapisao je Mladić Praljkove riječi. On uvjerava Mladića da je sporazum Tuđmana i Izetbegovića samo formalan, donesen na inzistiranje Amerikanaca, kako bi se dodvorili islamskom svijetu. Posljednja bilješka s tog susreta su Praljkove riječi: "Treba iseliti Hrvate iz Vojvodine".

Na drugom sastanku, nakon pada Posavine 26. listopada 1992., Praljak kaže: "Na dobrom smo putu da prisilimo Aliju da podijeli Bosnu. Mi ćemo natjerati Aliju da sjedne za stol s Bobanom i Karadžićem. Interes nam je da Muslimani dobiju svoj kanton da bi imali gdje odseliti". Na tom je sastanku dogovoreno da se održi sastanak Janka Bobetka i Božidara Vučurevića o liniji HV-a kod Trebinja.

Iduće godine, u srpnju 1993., kad je već buktno sukob s Muslimanima, Mladić je na sastanku kod Miloševića u Beogradu. Milošević mu govori da ne bi trebali davati

preveliku podršku Hrvatima. Na sastanku je i Karadžić, koji kaže da trebaju pomoći Hrvatima da bi se prisililo Muslimane na podjelu Bosne. Ipak, Karadžić upozorava da, ako Hrvati napadnu RSK, Srbi iz BiH moraju poslati dva korpusa da pomognu Martiću. Milošević tumači: "Ne bih ja išao na presijecanje Muslimana na dvije autonomije. Mi smo ih nudili Hrvatima, a Tuđman je rekao uzmite ih vi".

"Sense"

PREŽIVEO SEDAM METAKA

"Prvi deo današnjeg zasjedanja na suđenju bivšim čelnicima srpske Državne bezbednosti Jovici Stanišiću i Franku Simatoviću obeležilo je svedočenje Ante Marinovića, koji je u 21. decembra 1991. godine preživeo streljanje civila u hrvatskom selu Bruška kod Benkovca. On je 2006. godine već svedočio pred Tribunalom u predmetu bivšeg predsednika takozvane Republike Srpska Krajina (RSK) Milana Martića, a transkript tog iskaza i izjava koju je prethodno dao haškim istražiteljima danas su uvedeni u dokaze. Tužilac je pročitao kratak sažetak ta dva dokumenta.

Svedok je na dan tragičnog incidenta u Bruškoj u porodičnoj kući igrao karte sa ocem, bratom, rođakom i susedom Svetom Dračom. U jednom trenutku u kuću su upala trojica ljudi sa oznakama Milicije Krajine na uniformama. Naredili su prisutnima da izađu napolje i stanu pored zida, nakon čega su na njih otvorili vatru iz automatskih pušaka. Svi osim Ante Marinovića su ubijeni a on se posle izvesnog vremena osvestio, iako je pogođen sa sedam metaka. Kasnije je čuo da je pored pomenute četvorice tog dana ubijeno još šestoro stanovnika Bruške sa prezimenom Marinović, među kojima i nekoliko žena. Svi ubijeni su bili Hrvati, osim Svete Drače, njihovog srpskog komšije koji je, kako tvrdi svedok, odbio da pristupi Miliciji Krajine..."